

Adviescollege
toetsing regeldruk

> **Retouradres** Postbus 16228 2500 BE Den Haag

Aan de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat
Mevrouw drs. V.L.W.A. Heijnen
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

**ATR, Adviescollege
toetsing regeldruk**
Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag

Postbus 16228
2500 BE Den Haag

Onze referentie MvH/RvZ/RS/bs/ATR2202/2024-U018

Uw referentie

T 070 310 86 66

E info@atr-regeldruk.nl

www.atr-regeldruk.nl

Datum 8 maart 2024

Betreft Wijziging Regeling gewasbeschermingsmiddelen en biociden

Geachte mevrouw Heijnen,

Op 29 januari 2024 is de *wijziging van de Regeling gewasbeschermingsmiddelen en biociden* voor toetsing aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) voorgelegd. Het voorstel regelt een inperking van de gebieden waar het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen (onder voorwaarden) nog is toegestaan op golfterreinen en andere sportvelden. Verder regelt het voorstel de implementatie van een verplichte keuring voor apparatuur voor het behandelen van zaaizaad met gewasbeschermingsmiddelen. Tot slot bevat het voorstel enkele beperkt inhoudelijke wijzigingen en enkele tekstuele correcties.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de regeldrukgevolgen aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

1. Nut en noodzaak

Professioneel gebruik van gewasbeschermingsmiddelen buiten de landbouw is verboden. Voor golfterreinen en andere sportvelden gelden enkele (beperkte) uitzonderingen op dit verbod. In beginsel moeten (sportterrein)beheerders problemen door onkruid, schimmels of insecten voorkomen met geïntegreerde gewasbescherming, door gebruikmaking van bijvoorbeeld preventieve of niet-chemische maatregelen. Het voorstel beperkt het toegestane gebruik van gewasbeschermingsmiddelen op bepaalde delen van en in de omgeving van sportterreinen. Deze wijziging volgt op het advies van een commissie van deskundigen die heeft geadviseerd over het volledig verbieden van de beschermingsmiddelen. Dit blijkt nog niet voor alle situaties mogelijk. Er blijven namelijk nog enkele situaties die met preventie of niet-chemische middelen onvoldoende kunnen worden bestreden. Voor die situaties blijft een uitzondering bestaan. Het voorstel clauseert wel het gebruik van chemische middelen in deze situaties. Bij de golfterreinen betekent dit dat op de gebieden

rondom de 'green' middelen mogen worden benut op maximaal 20% van het areaal en met inachtneming van een schadedrempel.¹

Voor andere sportvelden geldt dat middelengebruik op velden buiten stadions is toegestaan bij bepaald onkruid op maximaal 10% van het areaal (met inachtneming van de schadedrempel). Het college onderschrijft het maatschappelijk belang van het verder terugdringen van het gebruik van chemische middelen bij sportvelden. Het college constateert echter dat het voorstel niet duidelijk maakt in welke mate de wijzigingen resulteren in vermindering van het gebruik van chemische middelen op en rondom sportvelden. Hoewel het voorstel het toegestane gebruik in procenten (van het areaal van een sportterrein) beperkt, is bijvoorbeeld niet duidelijk hoeveel chemische middelen op dit moment worden gebruikt en in hoeverre dit gebruik zal afnemen door de aanscherpingen.

Het college concludeert dat op basis van de toelichting niet is vast te stellen of de wijzigingen enig effect zullen sorteren in het terugdringen van het gebruik van chemische middelen en het bevorderen van geïntegreerde gewasbescherming bij de bestrijding van onkruid, schimmels of insecten op sportterreinen.

1.1 Het college adviseert duidelijk te maken in welke mate het gebruik van de gewasbeschermingsmiddelen op golfterreinen en andere sportvelden afneemt en geïntegreerde gewasbescherming toeneemt als gevolg van de wijzigingen.

2. Minder belastende alternatieven

Het voorstel beperkt de gebieden waar het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen op golfterreinen en andere sportvelden onder omstandigheden is toegestaan. Bij deze beperking kiest het voorstel voor een maximum percentage van het terreinareaal (per jaar) waarop de bestrijdingsmiddelen nog mogen worden toegepast (in combinatie met een schadedrempel). De vraag rijst of deze wijze van beperking het meest doeltreffend en minst belastend is. Niet duidelijk is in hoeverre is overwogen om specifieke (uitzonderings)situaties aan te wijzen waarin het middelengebruik alsnog is toegestaan. Deze wijze van regulering sluit volgens het college aan op het advies van de deskundigen en het oordeel dat chemische middelen alleen in specifieke (uitzonderlijke) situaties nog noodzakelijk worden geacht. De regulering via een percentage van het areaal lijkt te focussen op de vraag of het middel op meer of minder dan 20 c.q. 10 procent van het terrein wordt gebruikt en in mindere mate op de vraag of het middel in die situatie noodzakelijk en proportioneel is.

2.1 Het college adviseert duidelijk te maken welke alternatieve bepalingen zijn overwogen voor de gekozen (maximum)percentages, en te motiveren waarom niet voor die alternatieven is gekozen.

¹ Niet tegen elke schade hoeven maatregelen te worden getroffen, maar alleen tegen schade die gelet op de doelstellingen van de beheerder niet acceptabel is. Voor een goede, gezonde sportbeoefening, binnen het kader van gewasbescherming is een nultolerantie tegen plagen, ziekten en onkruiden niet nodig.

3. Werkbaarheid

De wijzigingen over het toegestane gebruik van gewasbeschermingsmiddelen hebben gevolgen voor (sport)terreinbeheerders. De keuringsplicht voor apparatuur waarmee beschermingsmiddelen worden gebruikt, zal gevolgen hebben voor eigenaren van deze apparatuur. Het voorstel maakt niet duidelijk of deze partijen in de voorbereiding van de regelgeving zijn betrokken en in hoeverre deze partijen de werkbaarheid van de bepalingen onderschrijven. De wijzigingen vormen een verdere detaillering van de verbodsbepalingen en kunnen daarom resulteren in meer complexiteit en (ervaren) regeldruk.

3.1 Het college adviseert duidelijk te maken hoe terreinbeheerders en sportorganisaties in de voorbereiding van het voorstel zijn betrokken, in hoeverre daarbij aandachtspunten zijn benoemd over de werkbaarheid en hoe het voorstel opvolging geeft aan deze aandachtspunten.²

Naast onduidelijkheid over de werkbaarheid van de bepalingen voor de partijen in de praktijk, heeft het college twijfels bij de handhaafbaarheid van de bepalingen. De toelichting bij het voorstel vermeldt dat de NVWA en de ILT (als toezichthoudende instanties) geen bezwaren hebben tegen de wijzigingen. Onduidelijk is of handhaving mogelijk en werkbaar is. Het is staand kabinetsbeleid om in beginsel alleen te kiezen voor regels indien deze werkbaar zijn voor degene tot wie de regels zijn gericht en voor de personen die met handhaving zijn belast. Indien de regel niet handhaafbaar blijkt, kan dit het doelbereik beperken. Ook kan het tot discussie en onduidelijkheid leiden tussen toezichthouder en terreinbeheerder, met extra ervaren regeldruk tot gevolg.

3.2 Het college adviseert duidelijk te maken of de bepalingen handhaafbaar zijn en hoe onduidelijkheden daarbij in de praktijk worden voorkomen.

4. Gevolgen regeldruk

Het voorstel bevat een beknopte beschrijving van de regeldrukeffecten van de maatregelen. Het college constateert daarbij twee grote tekortkomingen:

- Het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen wordt voor bepaalde situaties niet meer toegestaan als "de overstap naar een niet-chemisch beheer in de praktijk geen (onevenredige) nalevingkosten met zich meebrengt". Onduidelijk is wat de meerkosten zijn voor terreinbeheerders door de aangescherpte bepalingen en voor hoeveel terreinbeheerders deze kosten optreden. Hierdoor zijn de totale regeldruklasten niet duidelijk en kan de proportionaliteit van de wijzigingen niet worden beoordeeld.
- Het voorstel implementeert de keuringsplicht voor apparatuur voor het behandelen van zaaizaad. Onduidelijk is voor hoeveel partijen deze keuringsplicht gevolgen heeft en wat de omvang is van de regeldrukkosten als gevolg van deze verplichting.

4.1 Het college adviseert de analyse van de regeldrukeffecten uit te werken in de toelichting bij het voorstel, conform de Rijksbrede methodiek.

² In ambtelijk overleg is door uw ministerie aangegeven dat de (maximum)percentages mede op aangeven van de sportorganisaties worden opgenomen en dat zij de werkbaarheid ervan onderschrijven.

Dictum

Gelet op de toetsing is het eindoordeel van ATR bij het voorstel:

De regeling niet vaststellen, tenzij met de adviespunten rekening is gehouden.

Het college benadrukt dat het dictum geen inhoudelijk oordeel is over de noodzaak of proportionaliteit van de wijzigingen. Het dictum drukt uit dat de onderbouwing van het voorstel onvoldoende is. Zo maakt het voorstel niet duidelijk in welke mate het bijdraagt aan vermindering van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen, wat de (meer)kosten zijn voor terreinbeheerders, en in hoeverre de wijzigingen werkbaar zijn voor de uitvoeringspraktijk en de toezichthouder.

Het college vertrouwt erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Het verneemt graag van u op welke wijze u met onze adviespunten rekening houdt.

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris